

## Obrzęd pobłogosławienia i poświęcenia nowego krzyża

Stół pokryty czystym obrusem stawia się przed świętą bramą, kapłan ubrany w epitachelion i felonion wychodzi i po okadzeniu nowego krzyża, zaczyna jak zwykle. Po czym lektor:

Przyjdźcie, pokłońmy się Królowi naszemu Bogu. Przyjdźcie, pokłońmy się i przypadnijmy do Chrystusa, Króla naszego i Boga. Przyjdźcie, pokłońmy się i przypadnijmy do samego Chrystusa, Króla i Boga naszego.

Psalm 131 – patrz s. .

Psalm 59:

Boże, odrzuciłeś nas i zniszczyłeś, rozgniewałeś się, lecz okazałeś nam litość. Wstrząsnąłeś ziemią i napełniłeś ją drżeniem, ulecz jej pęknięcia, bo została poruszona. Twardo obszedłeś się z Twoim ludem, napoiłeś nas winem goryczy. Dałeś znak lękającym się Ciebie, by uciekali przed łukiem. Aby zostali ocaleni Twoi umiłowani, zbaw swą prawicą i wysłuchaj mnie! Bóg przemówił w swej świątyni: Rozraduję się i podzielę Sychem, a Dolinę Namiotów wymierzę! Moim jest Galaad i moim jest Manasses, a Efraim mocą mej głowy, Juda mym królem, Moab misą mojej nadziei. Rozciągnę mój sandał nad Idumeą, obcokrajowcy są mi poddani. Kto wprowadzi mnie do miasta obronnego, kto mnie zawiedzie aż do Idumei? Czy już nie wyruszysz, Boże, z naszymi wojskami? Udziel nam pomocy w utrapieniu, bo ludzkie wybawienie jest daremne. W Bogu odnieśmy zwycięstwo, On zniweczy naszych nieprzyjaciół.

Psalm 48:

Słuchajcie tego wszystkie ludy, nakłońcie uszu wszyscy mieszkańcy świata, wy zrodzeni z ziemi i synowie ludzcy, bogaty na równi z ubogim. Usta me głoszą mądrość, a rozważania mego serca roztropność. Nakłonię mego ucha ku przypowieści, przy dźwięku liry wyjaśnię moją zagadkę. Czemuż miałbym się bać złego dnia? Czyż nieprawość mej pięty może mnie osaczyć? Ci, co ufają własnej sile i chełpią się liczbą swego bogactwa? Brat nie wyzwoli, a wyzwoli człowiek? Nie da Bogu przebłagania za siebie i nie zapłaci wykupu za własną duszę. Choćby się wiecznie trudził i żył bez końca, czyż nie ujrzy skażenia, skoro widzi jak umierają mędrcy? Podobnie zginą prostak i głupiec, i zostawią obcym swe bogactwo. Groby na zawsze będą ich domami, ich namiotami z pokolenia na pokolenie, choć nadawali swym ziemiom własne imiona. Człowiek cieszący się szacunkiem nie zrozumiał, stał się podobny do nierozumnych zwierząt. Taka ich droga jest dla nich pułapką, choć własne usta im schlebiają. W otchłan wpędzeni jak owce, śmierć jest ich pasterzem. O świcie prawi zapanują nad nimi, pomoc zawiedzie ich w otchłani, z daleka od ich chwały. Lecz moją duszę Bóg wyzwoli z mocy otchłani, gdy mnie zabierze. Nie lękaj się, gdy człowiek się wzbogaca, gdy rośnie chwała jego domu, bo umierając nie zabierze wszystkiego, razem z nim nie zstąpi jego chwała. Choć jego dusza chlubi się swym życiem, wychwala cię, gdy użyczasz mu dobra, to zstąpi do pokolenia swych ojców, nigdy nie ujrzy światła. Człowiek cieszący się szacunkiem nie zrozumiał, stał się podobny do nierozumnych zwierząt.

Chwała Ojcu i Synowi, i Świętemu Duchowi, i teraz, i zawsze, i na wieki wieków. Amen.

Alleluja. Alleluja. Alleluja. Chwała Tobie, Boże (trzy razy).

**Troparion, ton 1:**

Zbaw, Boże, lud Twój i pobłogosław dziedzictwo Twoje, zwycięstwo prawowiernym w przeciwnościach daruj i Twoją krzyżem Twym ochraniaj wspólnotę.

Chwała Ojcu i Synowi, i Świętemu Duchowi.

Ty, który dobrowolnie wstąpiłeś na krzyż, łaski Twoje daruj nowej Twojej wspólnotcie, Chryste Boże, podnieś Twoją mocą pobożny lud, dając mu zwycięstwo nad wrogami, gdyż jako pomoc ma Twój oręż pokoju, niezwyciężone zwycięstwo.

I teraz, i zawsze, i na wieki wieków. Amen.

Życiodajny krzyż Twojej łaskawości, który darowałeś nam niegodnym, Panie, Tobie przynosimy z modlitwą, zbaw wierny lud dla Bogurodzicy, która za nami błaga, jedyny Przyjacielu człowieka.

**Następnie śpiewa się trzykrotnie ten troparion, ton 6:**

Ześlij Twoją łaskę, Dawco Życia, i krzyż Twój poświęć, i całemu Twemu ludowi okaż go pomocą i umocnieniem.

**Diakon:** Do Pana módlmy się.

**Chór:** Panie, zmiłuj się.

**Kapłan odmawia tę modlitwę:**

Panie Boże chwały, Ojczy wszechwładny, Boże Sabaoth, który przez drzewo życia będące pośrodku raju dałeś praobraz życiodajnego krzyża Jednorodzonego Twego Syna i zamiast drzewa nieposłuszeństwa, przez zakosztowanie którego najbardziej zły wąż naszych Prarodziców, a z nimi cały rodzaj ludzki wypędził z raju i doprowadził do śmierci, dałeś znak owego życiodajnego krzyża, na którym Twój umiłowany Syn, będąc przygwożdżonym umarł i śmiercią uśmiercił śmierć, zlikwidował całą moc diabelską, dał życie światu, Kościołowi swemu oręż niezwyciężony, uświęcenie i władczą opiekę, umocnienie wiary, wybawienie z wszelkich zakusów diabelskich, mocną nadzieję zbawienia i nadzieję życia nie do zawstydzenia. Przeto i my, Twoi słudzy, którzy otrzymaliśmy od Ciebie tak wielkie łaski, pełni wdzięczności składamy Twojemu Majestatowi chwałę i dziękczynienie, i pokorny pokłon, i modlimy się, błagając, abyś miłosiernie wejrzał na ten znak krzyża, który wierni Twoi słudzy z gorliwości mocnej wiary i z miłości do Ciebie uczynili na znak zwycięstwa Twego Syna, Pana naszego Jezusa Chrystusa, na znak wolności i naszego zbawienia. Ześlij nań niebieskie Twoje błogosławieństwo i pobłogosław go, poświęć, napełnij mocą i błogosławieństwem owego drzewa, do którego przygwożdżone było najświętsze ciało Pana naszego Jezusa Chrystusa, Jednorodzonego Twego Syna, na którym moc diabelska została zdeptana, a my, mieszkańcy ziemi, zyskaliśmy wolność i życie. Prosimy Ciebie, Władco Najświętszy, przez wzgląd na Twoje męki, przelaną krew i życiodajną

śmierć Jednorodzonego Twego Syna, Pana naszego Jezusa Chrystusa, który z Twojej rady, Ojca niemającego początku, i z woli Najświętszego Twego Ducha ze względu na nasze zbawienie cierpiał na drzewie krzyża, które niegdyś było kaźnią dla grzeszników i złoczyńców, i dał grzesznikom błogosławione, święte i życiodajne zbawienie. Składamy Tobie błagania, abyś zesłał teraz łaskę Najświętszego Twego Ducha na ten znak krzyża i pobłogosławił go, i poświęcił, i dał mu być znakiem strasznym i mocnym przeciwko wszystkim wrogom widzialnym i niewidzialnym, odpędzeniem i odrzuceniem wszystkich zakusów, napaści i pułapek diabelskich, dla Twego zaś ludu niech będzie władczą opieką, umocnieniem wiary, podtrzymaniem nadziei, zwycięstwem w walce i powodzeniem we wszystkich cnotach, a wszystkich, którzy przed tym znakiem będą się Tobie kłaniać i zanosić modlitwy, wysłuchaj miłosiernie i obdarz ich obficie wszelkimi dobrami ku zbawieniu. A jak przez krzyż świat wyzwoliłeś z osądzenia grzechu, tak i Twoje sługi, którzy Tobie szczerze przynoszą ten znak krzyża, mocą krzyża umiłowanego Twego Syna zawsze okaż zwycięzcami grzechu, daj im wszelkie Twoja dobra ziemskie i niebieskie i wszystkich wiernych kieruj krzyżem ku przyjęciu niebieskiej korony. Albowiem Ty jesteś źródłem uświęcenia i bogatym dawcą wszystkich dóbr, i chwałę oddajemy Tobie z Jednorodzonym Twoim Synem, i z Najświętszym, i Dobrym, i Życiodajnym Twoim Duchem, teraz i zawsze, i na wieki wieków.

**Chór:** Amen.

**Kapłan:** Pokój wszystkim.

**Chór:** I duchowi twemu.

**Diakon:** Głowy wasze skłońcie przed Panem.

**Kapłan:** Boże i Ojcze Pana naszego Jezusa Chrystusa, który Jego krzyżem zwyciężyłeś diabła i uśmierciłeś śmierć, uwolniłeś rodzaj ludzki z oszustwa i męki diabła, wejrzyj i teraz na nasze prośby, i na ten znak krzyża, uczyniony ku Twojej chwale, Boga Ojca, i Jednoistotnego Twego Syna, i Współistotnego Twego Ducha, i ku wspomnieniu owego sławnego zwycięstwa odniesionego nad diabłem, śmiercią i otchłanią oraz naszego zbawienia, pobłogosław Świętym Twoim Duchem w pokropieniu tą wodą święconą i poświęć. Wylej na niego Twoje błogosławieństwo święte i moc, jakie owo błogosławione drzewo krzyża nabyło przez skropienie krwią i przygwożdżenie ciała umiłowanego Twego Syna. Daj też temu znakowi, aby był dla wiernego Twego ludu murem obronnym i opieką, kolumną mocy w obliczu wroga, ku odpędzeniu wszelkiego przeciwnego zła, ku uleczeniu słabości duchowych i cielesnych, i aby usłyszane zostały modły i błagania wszystkich z wiarą modlących się do Ciebie przed tym znakiem. Albowiem Ty jesteś Bogiem miłosierdzia, łask i przyjaźni do człowieka, i chwałę oddajemy Tobie z Jednorodzonym Twoim Synem, i z Najświętszym, i Dobrym, i Życiodajnym Twoim Duchem, teraz i zawsze, i na wieki wieków.

**Chór:** Amen.

**Kapłan kropi krzyż wodą święconą, mówiąc:**

Poświęcany jest ten znak krzyża łaską Najświętszego Ducha, pokropieniem tą wodą święconą, w imię Ojca i Syna, i Świętego Ducha. Amen (trzy razy).

Następnie staje pobożnie przed świętym znakiem krzyża, bierze kadzielnicę i okadza na kształt krzyża, śpiewając te stichery, ton 8:

Krzyż ochrania całą ziemię, krzyż pięknem Kościoła, krzyż panowaniem królów, krzyż umocnieniem wiernych, krzyż chwałą aniołów i zgubą biesów.

Chwała Ojcu i Synowi, i Świętemu Duchowi, i teraz, i zawsze, i na wieki wieków. Amen. Ton 4:

W Tobie, błogosławiony i życiodajny krzyżu, ludzie weselą się z chórami bezcielesnych, chór hierarchów pobożnie śpiewa, mnóstwo zaś mnichów i ascetów kłania się, wszyscy wysławiamy rozpiętego na Tobie Chrystusa.

Następnie śpiewamy dwukrotnie tę stichere:

Krzyżowi Twemu kłaniamy się, Władco, i święte zmartwychwstanie Twoje sławimy.

Kłania się pobożnie do ziemi i całuje czcigodny święty krzyż. Po ucałowaniu znowu śpiewa po raz trzeci stichere. Również wszyscy obecni kłaniają się i całują czcigodny krzyż. Chór śpiewa stichere, ton 2:

Przyjdźcie, wierni, pokłońmy się mocy krzyża, drzewo bowiem zrodziło w raju śmierć, a to zakwitło życiem mając przygwożdżonego do siebie bezgrzesznego Pana. Od Niego wszyscy poganie otrzymaliśmy niezniszczalność i wołamy: Krzyżem zniszczyłeś śmierć, a nas uwolniłeś z oszustwa i męki diabła, chwała Tobie.

Następnie kapłan wygłasza rozesłanie:

Chrystus, prawdziwy Bóg nasz, którzy na drzewie krzyża dla naszego zbawienia został rozpięty, zechciał przyjąć śmierć i trzeciego dnia powstać z martwych, dla modlitw Przczystej swojej Matki, mocą czcigodnego i życiodajnego krzyża, i wszystkich swoich świętych, zmiłuje się nad nami i zbawi nas, jako Dobry i Przyjaciel człowieka.

Chór: Amen.

Kapłan bierze krzyż, wnosi go do prezbiterium przez królewską bramę i zwracając się do ludu, błogosławi krzyżem, mówiąc:

Zbaw, Panie, Twój lud, i pobłogosław Twoje dziedzictwo.

Następnie stawia krzyż na ołtarzu i odchodzi, zanosząc Bogu dziękczynienie.